

Az igazán hívó egy ügyű

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk Pál apostolnak Timóteushoz írt első levele 6. fejezetének a 6.-tól a 11. verséig a következőképpen:

„Valóban nagy nyereség a kegyesség meelégedéssel, mert semmit sem hoztunk a világba, nem is vihetünk ki semmit belőle. De ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele. Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe, csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik. Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak. – Te pedig, Isten embere, kerüld ezeket. Ellenben törekedj igazságra, kegyességre, hitre, szeretetre, állhatatosságra, szelídlelkűségre.”

Urunk, mi olyan sokszor nem tudjuk, hogy mennyi az elég. Mutasd meg nekünk a Te teljességgel való betöltekezés örömét ígéd erejével! Ámen.

Kedves Testvéreim! Amikor 33 évesen megérkeztem a hároméves amerikai utamról, az édesapám majdnem kitagadott. Ő a nyugdíjba menetele előtt négy éven át volt Indiában gyárigazgató, és az ott félretett pénzéből éltek édesanyámmal a halálukig. A megérkezésem után apám nagy mosollyal fogadott: „És fiam... Mennyit spóroltál meg ezalatt a három év alatt?” „Húsz dollárt, apa.” – Apám arcáról látványosan lefagyott a mosoly... „Ugye, fiam ez most egy vicc...?” Nem volt vicc. Valahogyan az én életemben a pénz – mindig lett. Pont annyi lett, amennyi kellett. Ha meg több lett – akkor meg időben megtudtam, hogy mire is lett. Amikor meg éppen nem lett – akkor meg azzal békéltem meg. Az amerikai három évem közepén arra mentem egyszer haza, hogy egy hatalmas tűzoltó fejszével a hat centi vastag bejárati ajtómat darabokra van vágva, és minden ki van rabolva a lakásomból. Nem azon tipródtam, hogy mit vittek el, hanem térdre esve azért adtam hálát, hogy nem voltam itthon, amikor a vadállat fejszével szétverte az ajtómat, mert azzal a fejszével engem is ugyanígy széthasogathatott volna. „Isten adta, Isten elvette. Áldott legyen Isten neve!” (Jób 1,21) Jób ezeket a szavakat akkor mondja, amikor hírért veszi, hogy nemcsak mindenéből kifosztották, de minden gyermeke is meghalt egyszerre. Jób rendíthetetlen hitének a példáját követni nehéz. De Jób rámutat arra, hogy a mai igazságszünk akár mennyire is a pénzre van kihegyezve, egyáltalán nem csak a pénzről szól. A „minden rossznak gyökere a pénz szerelme” részből az igazságszünk közepén – nem véletlenségből hiányzik egy határozott névelő. A görög szövegből inkább ez az értelem indokolt: „minden rossznak *az egyik* gyökere a pénz szerelme”.

Miből zökkent ki minket (sokminden más mellett) a pénz szerelme? Az igazi nyereségből. A kegyességből és a meelégedésből – ahogyan az igazságszünk eleje fogalmazza. „Péter! Jössz itt nekünk ezekkel a kegyes szövegekkel...” – mondhatnátok. A mai nyelvhasználatban már nehezen értelmezhető szó a kegyesség. Sokan kegyeskedésnek értik, azaz a farizeussággal azonosítják, amikor a vallásosságnak csak a formai követelményeit tartom be – de azokat aztán jó látványosan. Másoknak esetleg a „Kiskegyed” női magazin jut az eszébe: receptek, lakásberendezés, bulvár... Pedig a kegyesség a szó valódi értelmében pontosan az, amit Jézus a Hegyi Beszédnek az oltár előtt felolvasott, a Miatyánkot követő részében mond: „Keressétek először Isten országát, és az Ő igazságát, és mindezek [minden más] ráadásként majd megadatnak nektek.” (Mt 6,33).

A kegyesség az Isten országának a keresése. A kegyesség a helyes viszony az Istennel. A kegyesség az Istengyermekség. A Krisztusközelség megélése. A kegyesség Isten gondviselésének az elfogadása – ahogyan az énekeinkben is énekeltük. A kegyesség betöltekezés Istennel és a Szentháromság szeretetével.

Ha most már így ebben, a gazdag és valódi jelentésében látjuk a kegyességet, akkor feltehetjük a kérdést magunknak: **Mi a kegyesség ellentéte? Az, amikor nem a gondviselésben bízunk, hanem saját magunkban.** Amikor kijelentem nagy büszkén és nagy erővel: „A saját magam ura vagyok.” Milyen gyakori ez – és milyen fontos ez – éppen ebben az életkorban, amelyben ti vagytok! Csak az a nem mindegy, hogy mihez viszonyítva, kivel szemben jelentem ezt ki? Egy korlátozó, érzelmileg zsaroló, vagy akár bántalmazó szülői kapcsolatot szorítok vissza ezzel? Egy túlgondoskodó partnert teszek a helyére? Vagy Istennel szemben nyilvánítom ki a függetlenségemet? Ez az utóbbi ugyanis olyan, mint amikor a kutya azt hiszi, hogy a gazdán van a nyakörv. Csak az a baj, hogy a kutya ilyenkor nem néz bele a tükörbe...

Hogyan szoktuk azt bebiztosítani magunknak, hogy a saját magunk urai vagyunk – bármivel szemben is? Persze, az egyik módszer erre a pénz. A pénz beszél, az előző példában említett kutya meg – tudjuk, hogy mit tesz... **Rengeteg más módszer is van erre azonban. Egyik sem sokkal jobb, mint a pénz. Ilyen a hatalom, a hírnév, a kapcsolati tőke, a siker.** Sőt: erre lehet használni a szorgalmat, úgy, mint az érvényesülés eszközt, és még a rokonságot is. Minden, ami szép és jó ezen a földön, beletorzítható az „ezzel most bebiztosítom az én életemet” torzképbe. Lehet így házasságot kötni, lehet így gyermekeket vállalni – aztán ilyenkor szokott jönni a nagy pofára esés... Amire az ember azt gondolta, hogy: „No, ez lesz a tuti biztosíték az életében!” – az illan el a leghamarabb. Elinflálódik, eltözdéződik a pénze; pillanatokon belül cserbenhagyják az érdekbarátok; elillan a hírnév; megbillen a házasság, a család, vagy a rokoni kapcsolat. **Csak egyetlen egy az, ami mindig, minden körülmények között megmarad: „sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szerelmétől, amely vagyon Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”** (Róm 8,39) Ki benne bízik boldogan – arra az Úrnak gondja van – ahogyan énekeltük az előbb.

Az igazán hívó tehát egy ügyű. Nem úgy együgyű, hogy buta. Hanem úgy egy ügyű, hogy **egyetlen igazán fontos ügye van ebben az életben: és az az Istennel való szoros kapcsolat.** A Krisztusközelség. Mert a többi – ebből már mind-mind következik. Következik az, hogy nem szolgálunk a mammonnak, azaz bármiféle földi hatalomnak, legyen az pénz, vagy bármi más. Következik az, hogy bízunk Istennel – és a gondviselésben. És következik az is, hogy tudjuk, hogy mennyi az elég.

„**Miért, Péter? Mennyi az elég?**” – kérdezhetitek erre – jogosan. Válaszként: hadd idézzem ide a sareptai özvegy példáját Illés próféta csodái közül. Illés egy korty vizet és egy falat ételt kért az özvegytől. Mire az özvegy azt mondta neki, hogy már csak egy marék liszt maradt a fazekában, és egy picinyke adag olaj a korsójában. Azt most kisüti a fiának és magának, megeszik – és utána meghalnak. Illés azonban arra kérte az özvegyet, hogy süsse meg azt a maradék lepényt neki. És utána az özvegy fazeka soha nem ürült már ki – és a korsója sem fogyott ki – soha. (1Kir 17,8-16). Azaz: **nem annyi az elég, amiről mi azt gondoljuk, hogy elég, hanem annyi, amennyit kapunk – ha a gondviselésre hagyatkozunk.**

Pál apostol szerint az élelem és a ruházat az, ami már elég. Egy sokszáz éves református irat szerint: „Hal a papnak elegendő. – Rektornak a fele.” Egy afrikai mese vége szerint: „Aztán olyan gazdagok lettek, hogy mindennap ettek.” Azaz nem azon kell gondolkodnunk, hogy mennyi „kívül” az elég, mert az a körülményektől függ. **Az a lényeg, hogy mennyi „belül” az elég. Kedves Testvéreim! Legyünk ebben telhetetlenek! Nekünk – belül – kevesebb soha ne legyen elég, mint a – Mindenség. Azaz – a Krisztus.** Mert csak a Krisztus tud bennünket betölteni úgy – hogy ne hiányozzon onnan még valami. Bármi mást próbálunk a Krisztus helyére betenni – annak mindig híja lesz. Mindig több és több – más és más kell belőle. Így lesz a betevőből – pénzhajhászás; a szerelemből – csapodárság; a szorgalomból – becsvágy – és így tovább... Csak egyetlen egy az, ami mindig, minden körülmények között megmarad. „Mert ... sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szerelmétől, amely vagyon Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 8,38-39) Ki benne bízunk boldogan – arra az Úrnak gondja van. **Aki ezt felismeri – az mindig tudni fogja, hogy mennyi az elég – és megelégedéssel éli le az életét.**

A megelégedéssel azonban vigyáznunk kell. Megelégedni ugyanis csak Istennel, a Krisztusban lehet. Aki bármely földi dologgal megelégedik, az eltunyl, a lelkét bezárja, Istent el nem éri, és pillanatokon belül eljut oda, hogy az a földi dolog, amiben megelégedett, meginog, vagy elvész – és akkor nem marad semmije. Azaz egy régebbi evangélikus püspök mondása, hogy *(idézem)* „A hit együtt jár a megelégedéssel.” csak akkor igaz, ha a földi dolgokban való megelégedésről beszélünk. **Ha a hit a Krisztushoz való közelséggel való megelégedéssel jár együtt – az a hit abban a pillanatban meghalt. A Krisztushoz való közelség ugyanis olyan, mint a sareptai özvegy korsója: ki-me-rít-het-len. Krisztusból soha nincs elég – mert mindig lehet több. És lesz is több! Ebben bízunk. Ezt kérjük.**

Ha ezt kérjük, akkor szelídlelkűek is leszünk. Alázattal tekintünk a világra, mert tudjuk, mert érezzük, mert bizonyosak vagyunk abban, hogy ennek az egész világnak a lényege bennünk van: ez pedig az Isten szerelme, amely vagyon a Krisztus Jézusban (Róm 8,39). Így tehát olyan gazdagok vagyunk, hogy mindenkinek ajándékot tudunk adni – aki csak a közelünkbe kerül. Számolatlanul. Úgy, ahogyan Jézus adta az ötezer embernek a kenyeret és a halat; úgy, ahogyan a sareptai özvegy adta Illésnek a lepényt. Le tudunk mondani tehát arról, hogy a vélt vagy valós „jogainkat” pénzzel, hatalommal, fondorlattal, vagy bármi mással érvényesítsük. Le tudunk mondani arról, hogy bebiztosítsuk a saját életünket bármilyen földi módon. Miért? Mert csak egyetlen egy az, ami mindig, minden körülmények között megmarad. „Mert ... sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szerelmétől, amely vagyon Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 8,38-39) Ki benne bízunk boldogan – arra az Úrnak gondja van.

Az igehirdetés befejezéseként imádkozzunk el közösen Káposzta Lajos soltvadkerti evangélikus lelkész imáját a kiosztott liturgia alapján. Istenem, Atyám! Taníts meg, hogyan kell könnyezni / A meg nem érdemelt örömben. / És hogyan kell örülni a megérdemelt könnyben. / Add, hogy kevélységem eltűnhessen, / És add az alázatosság teljességét helyette. / Taníts meg, hogyan kell a gyengéhez lehajolni, / S hogyan kell a féktelen erővel szemben egyenesen állni. / Adj erőt, hogy legyőzzem a testet/ És alázatosan megadjam magam a Léleknek. / Taníts szelíd szóra, ha bántások érnek, / S hideg mosolyra, ha jogtalan dicsérnek. / Adj erőt napközben, hogy el ne fáradjak, / S fáradságot estére, hogy rögtön elaludjak. / Taníts meg lendülni, hogyha rád találtam, / S hirtelen megállni, ha utat hibáztam. / Engedd a világot okosan szeretni / Csak magadat ne hagyd soha elfeledni. / Ez a kiáltásom maradjon végleg, / De ha másként szólnék, nagyon szépen kérlek, / Ne neheztelj rám, ne fordítsd el orcád, / hiszen a mélységből kiáltok fel Hozzád. / Ámen.